

ZA NEKAJ VEČ 2c dobivate ...
"GLAS NARODA"
 ARABAVNOST NA DOM
 4. nedelja in praznikov
VAS ZANIMA
 116 E. 12nd St.
 CITAITE

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 78. — Šte. — VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, FRIDAY, APRIL 20, 1945 — PETEK, 20. APRILA, 1945

TREBA JE DAROVALCEV KRV!
 Plasma RDEČEGA KRIŽA rešuj življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte plin krvi, da rešite življenja.

Telephone: CHelsea 3-1242

LIPSKO IN PORURJE OSVOJENO Rusi in Poljaki le devet milj od Berolina

350,000 mož nemškega vojaštva vjetih. — Američani proti Pragi in Plznu na Češkem. — Zavezniki čistijo zadnje obrambe v Porurju.

ZAPADNA FRONTA:

Pariz, 20. aprila. — Prva ameriška vojska zajedno z drugimi ameriški oddelki, je včeraj osvojila mesto Lipsko in tudi zadnja obramba Nemcev v Porurju je končana.

Tretja ameriška vojska napreduje na Češkem skoraj neovirano in tudi na Bavarskem postaja nemška obramba vedno slabjša.

Angleška vojska je dospela do Lange in je sedaj na poti v Hamburg, od katerega mesta je oddaljena le še 14 milj. General Omar Bradley javlja, da so zavezniške vojske v Porurju vjele 316,930 nacističnih vojakov in 75% vojnega materiala tamošnje nemške vojske. Koliko Nemcev je bilo tamkaj ubitih in ranjenih, dosedaj še ni dognano. Zadnje postojanke v Lipskem, zajedno z mestno hišo so zavezniški zavzeli včeraj. Tamkaj je bilo nad 20,000 Nemcev vjetih in zavezniški so osvojili 1000 velikih nemških topov.

IZTOČNA FRONTA:

London, 20. aprila. — Sovjetsko poveljništvo, ki je do danes močalo glede napredka ruske vojske, katera napreduje proti Berolinu, tako, da se je približala mestu od južne in iztočne strani, je danes naznanilo javnosti, da so ruske vojske samo tekom včerajšnjega dneva osvojile štiri utrjene postojanke ob reki Najši jugovzhodno od nemškega glavnega mesta.

Poljska vojska sodeluje z rusko

Zajedno z rusko vojsko napreduje tudi poljska neodvisna Poljske in sicer razdeljena v dva zbora, katerim poveljuje general Michal Rola-Zymierski. Ruska in poljska vojska sta opremljeni z 1000 povsem novih in velikanskih tankov. Nemci priznavajo v svojih poročilih izgubo utrjenih mest v neposredni bližini Berolina, in sicer: Wriezen, Seelov, Bliedorf in Straussberg, katera mesta so oddaljena le 9 milj od središča Berlina.

Churchill pravi, da se bo pričela nacijska vlada v kratkem krhati

London, 20. aprila. — Ministerski predsednik Churchill je včeraj izjavil, da je uverjen, da se bo pričela nacijska vlada v Nemčiji krhati, in da se bode kmalo razšla. Tem povodom je tudi naznanil, da bodo on, maršal Stalin in predsednik Truman tekom tega tedna posvarili Nemčijo glede milijonskih umorov po nacijah, katere so slednji z vednostjo nacijske vlade izvršili v koncentracijskih taboriščih širom Nemčije, Poljske in Rusije in v drugih deželah Evrope. To svarilo bode naslovljeno "nemški vladi ali katerikoli avtoriteti, ki še obstoji v Nemčiji,

Osvoboditev Sarajeva

Sarajevo, 10. aprila. (ONA). — Omar Markeljč, ki je imel pred leti popravljalnico za čevlje v Detroitu, East Jefferson in Lakewood na oglu, je bil eden onih, ki so pomagali osvoboditi to veliko mesto, katerega zavzetje je morda največji vojaški uspeh Titovih sil.

Kar mi je o zavzetju mesta pripovedoval Markeljč, mi je bilo pozneje potrjeno po povečujočem generalu Vukanoviću in polkovniku Juričeviću, ki je bil rojen v Chicagu leta 1912. Njegovi starši so bili Srbi.

Omar Markeljč se rad in s hrepenjenjem spominja svojega bivanja v Ameriki. Živel je bil v mestu Sarajevo vsa 4 leta nemške okupacije in je ostal v njem tudi o priliki zadnje borbe proti Nemcem. Prav kot drugi prebivalci mesta je bil organiziran v partizanskem podtalnem pokretu, in je pomagal polastiti se kasarnskih barak ustaških kvizlingov v bližini njegove trgovine in delavnice. "Dolge mesece smo bili že nabirali orožje, kradli Nemcem granate in puške, in tihotapili v mesto orožje, katere so nam dajali partizani.

"Naša poglavitna naloga je bila, da se polastimo važnih poslopij, tovarov in sličnega, predno jih Nemci razstrele. Sicer pa, kar sami pogledajte, kako smo uspeli."

Priznati je treba, da so uspeli — električne luči gore, vodovodi in plin, vse deluje in večina javnih poslopij in tovarov je ostalo popolnoma nepoškodovanih. Edina res težka izžaba je tobakarna tovarna, katere so Nemci razstrelili že več dni pred svojim odhodom.

Predno je mogla Titova armada prodreti do mesta, se je morala prebiti skozi izredno močne nemške utrdbe. Do 60 km pred mestom so Nemci izgradili svoje utrjene linije v velikanskem loku. In navzlic vsem porazom na ruski in na zahodni fronti, so vendar še celo v zadnjih tednih ojačili ta del svoje fronte. Borili pa so se srdito.

Toda mojstersko izvedeni napadi so podirali utrdbo za utrdbo dokler ni zagrozila

Nemcem nevarnost, da jih partizanske sile zajamejo. Tedaj se jim je začelo muditi — nastopil je trenutek, ko so planili v boj meščani Omarjevega kova.

Stannjem v hotelu, v katerem je živel še pred par dnevi nemški častnik. Vzel sem si za spomin opomin, ki je visel na steni: "Bitte verdunkeln." Zlat je nikdo več ne briga za določbe, ki se tičejo zatamnitev.

V mestu je vse mirno in vse luči gore. Daleč tam proti severu pa gode partizanske sile umikajočih se 6 nemških divizij.

TOKIO BO POPOLNOMA PORUŠEN

Vojaški zračni izvedenci v Washington so sedaj uverjeni, da je mogoče porušiti velika japonska mesta z vžigalnimi bombami in močnim razstreljivom, ki ga nosijo superbombniki B-29.

Poveljstvo 20. zračne sile, ki je bila postavljena nalašč za brodovje bombnikov B-29, bo v prvi vrsti uničila vse industrijske naprave, ki se večinoma nahajajo v večjih mestih in njihovi okolici.

Ameriški zračni poveljniki so zelo zadovoljni z dosedanjimi uspehi zračnih napadov na Japonsko, kajti njih uničevalno delo je bilo mnogo večje kot so pričakovali, drugič so se pa tudi prepričali o zelo slabem japonskem zračnem odporu.

Vžigalne bombe so pričeli uporabljati na Japonskem šele prejšnji mesec in napadeno so bila mesta: Tokio, Nagoja, Osaka in Kobe. Do danes so B-29 superbombniki opustošili 33 kvadratnih milj Tokija, ali nad polovico celega mesta.

Kobe je uničen 23 odstotkov, Osaka 20 odstotkov ter Nagoja 10 odstotkov.

Poveljstvo zračne sile na Pacifiku je odločno v svojem sklepu, da poruši še ostalo polovico Tokija, kakor tudi ostala večja japonska mesta in industrijske naprave.

Tekom bombardiranja Tokija in drugih japonskih mest v marcu je meralo biti ubitih zelo mnogo japonskih delavcev, kajti v industrijskih krajih jih je na kvadratni milj od 30,000 do 60,000 prebivalcev.

Provincionalna črnogorska vlada ustanovljena

Cetinje, 20. aprila. — Provincionalna, oziroma pokrajinska vlada Črne Gore, je bila ravno ustanovljena. Ministerskim predsednikom je bil imenovan Blažo Jovanović.

Iz Sofije v Bolgariji se javlja, da bode vlada tekom tega leta poslala 3300 bolgarskih delavcev v razna bolgarska letovišča na počitnice, kajti le toliko prostorov je za sedaj na razpolago v to svrhu.

Kolin ob Reni

Pogled na nemško mesto KOLIN ob Reni, katero so naše čete osvojile. (Slika je povzeta iz ameriškega aeroplana.)

Norveški partizani osvobodili svojega škofa

Škof mesta Oslo na Norveškem, ki ni hotel postati kvizling svojega lastnega naroda, je bil v zaporu od leta 1942 nadalje.

Iz Stockholma na Švedskem se potom radija poroča, da so norveški partizani osvobodili škofa mesta Oslo na Norveškem, Eivind Berggrava, katerega so nacisti in domači kvizlingi leta 1942 odgnali v zapor, ker ni hotel sodelovati z nacisti, kakor — na primer ljubljanski škof.

Partizani so osvobodili imenovanega škofa po noči minil ponedeljek. Pri tem je sodelovalo le dvajset partizanov, kateri so enostavno vjeli vse straže v vasi Asker blizu mesta Oslo, kjer je bil škof v zaporu. V kolikor je znano, so škofa stražili le domači policaji. Le dva policaja sta bila v hiši, kjer je bil škof, dočim so ostali spali v bližnjih hišah.

Škofa je ukazal zapreti originalni, oziroma pravi Vidkun Quisling, ki je bil takoj ob vpadu nacistov na Norveško Hitlerjev podrepanik, kakor ljubljanski general Rupnik. To se je zgodilo v februarju leta 1942.

GENERAL FRANCO BO ODPSTOPIL

Diplomatični krogi v Parizu prejemaajo zelo verjetna poročila, ki naznanjajo, da bo general Francisco Franco v kratkem odstopil kot načelnik španske vlade in bo njegovo mesto prevzel general Antonio Aranda. Sicer te vesti niso potrjene, vendar pa so zelo verjetne. Kot pravijo ta poročila, je Franco že davno sklenil odstopiti kot načelnik vlade in v tem sklepu je postal še bolj trden vsled bližajočega se nemškega poraza.

NEMŠKE IZGUBE OD VPADA

Zavezniške oblasti v Parizu so naznanile, da so zavezniške armade od dne vpada 16. junija 1944 do 16. aprila 1945 vjele 2,955,575 Nemcev. V tem času je bilo ubitih nad 1,000,000 Nemcev. Tako so zavezniški od junija lanskega leta izločili iz bojev okoli 3,000,000 Nemcev in tako se je izpolnilo preročanje generala Eisenhowerja, da bodo nemške armade na zapadu tekom enega leta uničene.

*Zadnje poročilo iz Londona javlja, da je maršal Tito zavzel Bakar, 4 milje od Reke.

sta Oslo, kjer je bil škof v zaporu. V kolikor je znano, so škofa stražili le domači policaji. Le dva policaja sta bila v hiši, kjer je bil škof, dočim so ostali spali v bližnjih hišah.

Škofa je ukazal zapreti originalni, oziroma pravi Vidkun Quisling, ki je bil takoj ob vpadu nacistov na Norveško Hitlerjev podrepanik, kakor ljubljanski general Rupnik. To se je zgodilo v februarju leta 1942.

NEMŠKI BEGUNCI SILIJO V ŠVICO

Kot pravi poročilo iz Berna, bo v 48 urah dospelo na švicarsko mejo okoli 250,000 nemških civilistov in tujih begunskih delavcev.

Švicarski zvezni svet je poklical pod zastave vojaštvo, da pazi na nezaželjene ljudi, ki prihajajo iz Nemčije. Tem beguncem se je pridružilo tudi mnogo nemških vojakov.

Švicarski vojaški poveljnik za Curih in Schaffhausen je naznanil, da je bilo potrebno pldipraviti zelo ostre odredbe, da se zavaruje severna švicarska meja pred vojnimi zločinci in lačnimi civilisti.

Vojaštvo bo stražilo malo rabljene steze in pota, po katerih so begunci prihajali čez mejo ponoči. Podnevi so nemške obmejne straže same pazile, da niso prekorajili meje taki ljudje, ki so imeli vojaške informacije.

Na vprašanje, komu bo zašranjen vstop v Švico, je švicarski poveljnik odgovoril: — "Tistim, ki so kršili človeške pravice, posebno pa ne bo dovoljen vstop gestapovcem in elitni gardi. Toda nadzorstvo bo zelo težavno, kajti mnogi vojni zločinci bodo imeli napadne potne liste."

POZIV SLOVENSKIM DRUŠTVOM V GREATER NEW YORKU

Prejeli smo od Zveze Jugoslovanskih Američanov sledeče naznanilo o Pozdravu Zjedinjenih narodov konferenci v San Francisco, Cal.

Pozdrav Zjedinjenih narodov konferenci v San Francisco, Cal, se priredi dne 25. aprila na stopnicah mestne hiše v New Yorku vzajemno z organizacijo ODVO v svrhu nabiranja oblik za evropske narode.

Konzuli vseh zjedinjenih narodov so bili povabljeni.

Da bode ta nastop tem lepši in vpliven na dan otvoritve imenovane konference, se vsa narodnost tem potom vabi, da odpošlje svojo delegacijo vstevši zastopnike, ki bodo oblačeni v narodnih nošah; vsaka delegacija mora imeti najmanj 15 članov, in mora imeti tudi zastavo dotične države, katero zastopa. Skupinje, oblačene v narodnih nošah, naj se zberjo v dvorni mestnega zastopstva (City Council Chambers) ob 11:45 dopoldne, da se tako uredi povorka po stopnicah mestne hiše.

JUGOSL. DELEGACIJI PRETILA NEVARNOST TEKOM POLETA

Poročali smo že, da je jugoslovanske delegacija namenjena na konferenco v San Francisco, srečno dospela v New York dne 16. aprila. Ni bilo pa še poročano, da je med potjo z letalom preko Atlantik, ji grozila smrt na poti.

Časnikarska agencija ONA piše o tem sledeče:

V bližini Azorskih otokov je bilo letalo poškodovano na repu in enem krilu, ko bilo na višini devet tisoč čevljev. Pilot Kapitan Kirkpatrick se je moral spustiti na 1000 čevljev in za las ušel padcu v morje. Dve uri nevarnega poleta v poškodovanem letalu je privdlo vse žive in zdrave na letališče na Azorih.

General Sretan Žujović, minister financ, drugi član delegacije, je dejal, da bo pripotočil pilota za najvišje jugoslovansko odlikovanje radi mojstrskega načina, kako jih je v težko poškodovanem letalu privdlo na letališče.

Med drugimi člani delegacije so tudi gg. Stanoje Simić, ki je preložen od jugoslovanske vlade za ambasadorja v Zedinjenih državah — bivši ambasador Jugoslavije v Moskvi — in podpolkovnik Dedier Vladimirov, ki je tajnik delegacije.

NEMŠKI AEROPLANI PREPOVEDANI NA ŠPANSKEM

Vsled sporazuma z vlado Združenih držav so španske oblasti prepovedale nemškim aeroplanom pristati na španskem ozemlju. V tem je zapaden tudi prevoz diplomatov in diplomatske pošte.

Ko jo je ameriška vlada glede tega vprašala, je Španka privolila pod pogojem, da ji Združene države zagotovijo, da bo Španka mogla pošiljati diplomatske vreče v Bern v Švici. In Združene države so ji obljubile varno spremstvo skozi Francijo.

Washingtonska vlada je zelo zadovoljna, ker je Španka prepovedala nemškim aeroplanom pristajati na njenem ozemlju. S tem je odstranjena nevarnost, da bi nemški vojni zločinci prihajali na Špansko s svojimi vkrađenimi zakladi.

KUPITE "EXTRA" VOJNL BONDE

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Duca d' Aosta

V "Glasu Naroda" smo nekako pred tednom dni poročali, da je bil italijanski "vojvoda", ali Duca d' Aosta, bivši admiral Mussolinijev vojne mornarice in sedanje italijanske mornarice, — degradiran in da je moral iti v vojaško ječo za dobo šestih mesecev, ker se je povodom sodnega postopanja proti italijanskemu vojnemu zločincu in generalu Mario Roata, javno izrazil, da bi morali njegove (Roatove) sodnike postreljati. Tako se je izrazil onega dne, ko se je pričela sodna obravnava proti Roatu, ki je potem pobegnil v Lizbono na Portugalskem, kjer sedaj živi brezskrbno z svojimi, tudi ubeglim prijateljem, generalom Dino Grandi.

Imenovani Duca d'Aosta bode sedaj seveda prišel v kake vrste zapor; in zapor mu je vsekakor bolj zagotovljen, kakor — hrvaško kraljestvo in "krona" hrvaškega kralja Zvonimira ali pa Tomislava, katero mu je svoječasnno ponudil hrvaški kvizling in morilec Pavelić.

Ko so naciji in fašisti zasedli Jugoslavijo, sta Mussolini in Pavelić sklenila ustanoviti iz hrvaškega dela Jugoslavije, (katero so kvizlingi, eigan Cinciar-Marković, Nedić in drugi prodali Hitlerju in Mussoliniju), posebno "neodvisno" kraljestvo, z "kraljem" Tomislavom II. ali pa Zvonimiro II. na čelu. Imenovani Duca d' Aosta bi za nekaj časa tudi postal nekak "kralj", ako bi se upal priti v Zagreb k potrebnemu "kraljevemu kronanju" po kvizlingu Paveliću. Toda tega se ni upal storiti, kajti prav dobro je vedel, da bi ga rodoljubni Hrvatje v Zagrebu, oziroma na Jelačićevem trgu ali pa tudi na Kaptolu kronali — ne z Tomislavom ali pa Zvonimiro "krono", temveč z bolj primernim orodjem. Službo "kralja" je seveda moral sprejeti, kajti za to je skrbel Mussolini, toda kljub vsem Mussolinijevim skrbem za "kronanje" novega hrvaškega "kralja", je Duca d'Aosta svojim prijateljem-fašistom opetovano zahteval, da ne bode nikdar potoval v Zagreb, da se tamkaj vsede na kvizlingški Pavelićev "prestolek".

Aosta je služil kot "vojvoda" nekako dve leti. To vodstvo je podedoval po svojem starejšem bratu, ki je umrl, ko je bil v angleškem vojnem ujetništvu. Preje se je omenjeni Duca d'Aosta imenoval "prince" Aimone (alias Joj-mene), Duca di Spoleto. Oba brata sta potomca italijanske kraljeve hiše Savoja, katere predniki so živeli baje že pred tisoč leti, baš kakor so živeli predniki nas vseh še preje, kakor pred tisoč leti. V resnici pa imenovana obitelj jedva sega v dobo, ki se je pričela pred bornimi sto leti.

Aosta je star kakih 40 let. Dasiravno je svetoval naj se zgoraj omenjene sodnike postrelji, je pa znan, da tekoni sedanje vojne, se ni nikdar upal streljati na sovražnike. Ko je bil admiral italijanske vojne mornarice, se je najbolj odlikoval s tem, da je njegovo brodovje z vse naglasi in hitrostjo bežalo domov, ko se je nekoliko zavezniških vojnihi ladij pojavilo na Sredozemskem morju; in ko se je Italija razsula, bil je on prvi, ki je skušal skleniti prijateljstvo z upljivimi zavezniki.

Ko je bil še mlad, tedaj je imel nekoliko več "korajže", kajti tedaj je imel motorni čoln, s katerim je dobil malo nagrado radi dobrega motorja v njegovem čolnu; in leta 1919, je tudi padel s svojim letalom na zemljo, in sicer tako nesrečno, da se — ni ubil. Tedaj se je tudi ženil, in zaročili so ga celo z bolgarsko "princezino" Jevdozijo, katere mu je pa odpovedala in dejala "ničevno".

Kljub temu se je pa oženil, in sicer ko je bil 40 let star. Njegova srečna nevesta je bila grška "princezina" Irena, ki je sestra angleške vojvodine od Kenta. Pri poroki sta paradirala dva bivša kralja, in tudi Hitler je poslal svojega zastopnika k tej poroki v Rim. Toda oni isti Hitler ima sedaj omenjeno Ireno in njeno dete najbrže v kaki ječi, kajti mati in dete sta bila v Florenči, ko so naciji morali bežati dalje proti severu, dočim je italijanska fašistična "gospoda" tudi bežala proti severu. Le Mussolinijev zet, "grof" Galeazzo Ciano, je ostal v Italiji — — toda mrtev . . .

Spomini na Roosevelta . . .

Napisal za ONA Harold Laski.

Ta slika pokojnega predsednika je bila posneta ob času njegove drugega termina v uradu leta 1936.

son, Lincoln in Woodrow Wilson.

Leta 1938 sem prebil z njimi dolgo popoldne. Bilo je kmalu po obisku Anthony Edena v Washingtonu. Takrat mi je

Ne bom poskušal podati obzrisov Rooseveltove osebnosti v zgodovinskem ozadju naše dobe — za to je še mnogo prezgodaj. Želel bi le podati nekaj osebnih spominov in poroko spoštovanja od prijatelja v inozemstvu, ki je imel priliko, da ga spozna precej dobro, katerega ljubezen do njega je rasla od leta do leta . . .

Mislil, da je bil eden vaših velikih predsednikov. Mislil, da pripada onemu svetlemu krožku, v katerem se nahajajo v Washington, Jefferson, Jackson, Lincoln in Woodrow Wilson. Toda popolnoma jasno in določno sodbo bomo mogli šele podati, kadar bode o njem govorili oni, ki prihajajo za nami, in kadar bodo objavljene vsi dokumenti, katerih danes še ne poznamo.

Njegove posebne kvalitete, katere sem vedno občudoval, so bile brzina, doboota razumevanje, ki je bilo njegova posebnost, in njegovo sovraštvo do krivice, katere so politično mogočni ljudje spravili na svet. Bil je vesel, poln bistrega in vedrega humora in kadar je razpravljal z nami, je znal govoriti tako, da vas ni moral šel spomniti na to, da govorite s predsednikom Zedinjenih držav.

Včasih je bil izvanredno odkritosrčen v svojih sodbah o ljudeh in politiki. Dobro si je znal izbrati primeren trenutek za vsako stvar. Reforma najvišjega sodišča se mi zdi edina zadeva, v kateri se je popolnoma zmotil glede časa svoje akcije.

Izvanreden je bil v debati. Zelo živo se še danes spominjam neke večerje, pri kateri ga je dr. Glenn Frank, vodja republikanske opozicije napadel, češ, da gre naravnost v smeri birokratične diktature. Njegov odgovor je bilo tako delikatno in mojstersko delo intelektualne energije kot sem jih sploh kdaj srečal v svojem življenju. Podrl je Glena bolj s tem, da je osmešil, kot s silo svojih dokazov. Odgovoril je tako hitro in s takim vedrim preziranjem, da je vse navzoče prevzel z njim — tudi navzoči republikanci so bili le veseli, ker so se zabavali.

Ogromno je bilo zadovoljstvo onih, ki so delali z njim. Dajal je več hvale kot ste je zaslužili. Nekoč sem imel priliko, da mu pomagam pri izdelavi nekega govora, — ki seveda ni bil političnega značaja — in takrat me je presenetilo in navdalo z občudovanjem, ko ko sem videl, kako hitro je razumel, in s koliko jasnostjo je znal razložiti, kako bo uporabil ta odstavek, preuredil drugega in zavrgel tretjega.

Problemov se je lotil vedno empirično — v njem ni bilo nič sence dogmatičnih predsodkov. Osrednja točka njegovega ereda je bila vedno naslednja: Ako bomo napravili Amerikane vredne Amerike, bo Amerika tudi postala vredna Amerikoncev.

Nekoč sem ga vprašal, kaj mu daje predsedniški urad. Odgovoril mi je odkritosrčno, da mu je izvrševalna oblast v velik užitek, da so mu borbe s kongresom zabava, še bolj pa borbe proti globoko vkorenjenim interesom izven kongresa. Vedno bolj in bolj pa je čutil, kako ga predsedništvo obsoja v osamljenost. "Karkoli storim," je dejal, "kamorkoli grem, bremenu predsedništva ni mogoče uiti. In nikogar ni, da bi ga mogel zaprositi, da deli to breme z menoj."

Ko sem ga nekoč vprašal, kateri trije predsedniki so po njegovem mnenju največji, mi je takoj odgovoril — Jeffer-

povedal, da ima le malo upanja, da bomo v Evropi utekli vojni. "Kadar pride do tega, se nadam, da boste vi, delavski predstavniki, navzlic svojim nasprotstvom, vendar uporabili Winstona Churchilla. On zna, kako voditi vojno. In potreben vam bo mož, ki zna voditi vojno."

Zadnjič sem ga videl leta 1939. Takrat mi je dejal, da je vojna že zelo blizu in me še enkrat opomnil na to, kar mi je dejal glede Churchilla. Takrat sem ga tudi vprašal, ali misli, da zna Churchill tudi napraviti mir. Odgovoril je: "Na potu skozi puščavo si boste želeli drugačnega vodnika kot takrat kadar ste na delu ustvarjanja v obljubljenih krajih in v civiliziranem svetu."

Nikdar pa ne bom pozabil njegovih zadnjih besed tistega dne: "Teško bo in dolgo. Toda Hitler je pozabil, koliko preneša svoboda."

Dopisi

PISMO IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Chisholm, Minn. — Danes moram poročati le žalostne novice. Dne 19. marca je umrl rojak Matt Bartol, star 69 let, doma iz Mali Leg pri Loškem potoku. V Zj. države je dospel leta 1903 in je živel tukaj do svoje smrti. Tukaj zapuščala vzalošene soproga in tri sinove. Moje sožalje sorodnikom.

Druga žrtev smrti je bila mlada žena stara 32 let, tu rojena Mrs. Mildred Komidar iz tukajšnje, spoštovane rodilne Gornik. Njen brat je župan za štiri leta v Chisholmu. Poročena je bila le eno leto.

Vzrok smrti: kap na možgane in prežgodnji porod. Pokopana je bila 13. aprila iz cerkve sv. Jožefa. Da je bila spoštovana in poznana je pričala velilkanska udeležba pri pogrebu: bilo je 75 avtomobilov in dva avtomobila cvetlic. Njen sooproj, John Komidar, je pri U. S. Navy Sea Bees v državi Rhode Island. Bil je brzojavno pozvan domov, toda prišel je prepozno, da bi videl svojo mlado ženo še živo. Lahko si predstavljamo žalost soproga Johna, ko je izgubil najdražje bitje, soprogo. Tukaj zapuščala poleg soproga tudi užalošene starše, štiri brate in dve sestri v Clevelandu, ki sta prišli k pogrebu — namreč: Antonia Tanko in Alice Stuard. Moje globoko sožalje vsem sorodnikom.

Nadalje je nas vse globoko ganila smrt našega velikega in priljubljenega predsednika Roosevelta. Ko sem v četrtek, 12. aprila odprla radio 10 minut do petih popoldne in o znanilec je naznanil smrt predsednika, tako mi je bilo hudo, da sem jokala in nisem mogla verjeti ali je resnica ali ne. Izgubili smo velikega dobrotnika delavcev in malega človeka. On je v resnici nena-domestljiv za male narode.

Tukaj danes, 16. aprila, sneži celi dan.

Pozdrav vsem čitateljem "Glas Naroda".

Frances Lukanich.

Smrt rojakinje v Galveston, Texas

Cenjeni urednik: Ker mi naročnina potee 20. t. m., Vam tu prigrbno pošljem M. O. \$2.50 za pol leta. Obenem bi rad naznanil sorodnikom in rojakom, da je moja sestra Frančiška Mitrovich, rojena Laurich, doma iz Travnika pri Loškem potoku umrla dne 30. marca v Galvestonu, Texas, stara 61 let. Pokojna zapuščala 5 hčera in 2 brata tu in 3 sestre v starem kraju in mnogo sorodnikov.

Sprejmite pozdrav.
John Laurich.
Goodman, Wis.

Skrupno tajinstvena povest treh dni in treh noči v življenju neke kraljice
Tallulah Bankhead-Chas. Coburn
Anne Baxter * William Fythe
v Ernst Lubitsch-ovi
"A ROYAL SCANDAL"
z briljantnim podpirajočim zborom
Poleg tega pa osebna
ODRSKA PREDSTAVA:
Hazel Scott, Jackie Miles, Dirk Brown in še The Hartmans.
R O X Y
7th Ave. & 50th St., New York

A WAR HALF WON...
IS NOT VICTORY!

Buy EXTRA WAR BONDS

Kupite en "extra" bond danes!

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo. In ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potreščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopokiljanje ksta, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES IN NE ČAKAJTE NA OPOMIN, KER S TEM PRIHRANITE UPRAVNISTVU NEPOTREBNE STROŠKE?

RAZGLEDNIK

JURIJ FJODOROVICH ZAHAROV

Sovjetska Rusija dobi v stabu. Ko so naciji dospel v kratkem novega maršala. Ta Sovjetsko Rusijo, je Zaharov bodoči maršal je sedaj še vedno bojeval defenzivno bojevanje duo le general, — toda to je pri Brijansk in Moskvi in tona general, ki je pod vodstvom kom obrambe Sevastopolja, je maršala maršala Tolbulina doblil idejo, da se lahko tamošnji oblegovano posadko pro-skrbuje z pomočjo ruskih čnomorskih podmornic in sicer z potrebnim streljivom in drugimi potrebščinami. To je bilo pred treni leti. In tekom lanskega maja se je Nemcev osvetil, kajti njegova vojska je napadla Sevastopol od severa in pregnala Nemce iz mesta. Od onega časa nadalje jih je ne-prestano gonil pred seboj: preko Balkana, Rumunske, Ogrske, Avstrije — vse v notranjost Morave.

Ker mu je sedaj le 47 let, in ako bode vojna trajala dovolj časa, se bo še mnogokrat odlikoval. Z njim bode potem lahko odšla tudi njegova hčerkica Jelka, ki je sedaj stara 18 let, in ki študira v obrtnem zavodu. Kmalo bode namreč dosegla predpisano starost, ko zamore vstopiti v sovjetsko vojsko kot vojakinja svoje stroke.

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

"The Register" v D e s svoje poljedelstvo in svojo živino, la., se bavi z Rusijo in Japonsko, oziroma z končanjem rusko-japonske pogodbe in pristavlja, da je Japonska kršila imenovano pogodbo nestokrat, tako da so vsi madeži le na japonski strani . . .

"The Free Press" v Detroit, Mich., objavlja simpatičen članek glede Rusije in pristavlja, da se Stalin osve-dočil, da Angliji ne more vedno zaupati in da tozadevnih vzrokov ni iskati v Rusiji . . .

"The New York Sun" pravi, da v kolikor pridejo male evropske države v pošte, bode ostala konferenca v San Francisco, Cal., za nje brez vsakega pomena . . . toda h konferenci bodo poslane svoje zastopnike, ker so bile v San Francisco povabljene, dasiravno ne vedo, kaj bodo dobile pri konferenci . . .

"The Post" v Washington, D. C., pravi, da bi bilo dobro ako se vse Japonce na Japonskem "iztrebi". — Toda ta predlog ne zamoremo imenovati "krščanskim", in poleg tega izredno pomaga japonski propagandi . . .

"The Star" v Washington, D. C., svetuje Nemcem naj prično z oranjem, ali pa naj stradajo, kajti, ako zanemarijo

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoki zvon — mešani zbor
5. Pomlad — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speva, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altantaki odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 125 — moški zbor
10. Soči — za samospeva, mešani zbor in spremljevanje glasovira
11. Psalm 29 — za samospeva, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglašbil in v samozaložbi izdal MATEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil
Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA

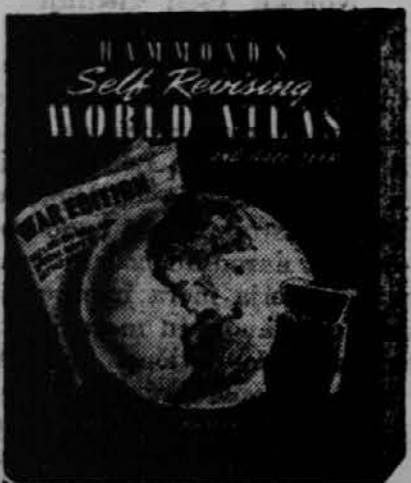
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Vodniki in Preroki

DR. IVAN LAH

DR. FRANCE PREŠEREN (1800—1849)

(Nadaljevanje.)

Tako se Prešeren poslavlja od "dnij svojih lepše polovice". Med tem je zasvetila v pesnikovo življenje druga zvezda vodnika "Prva ljubezen".

"Prišla lepota rajske je de-vica"... Bila je to Princesa Julija, hčerka ljubljanskega trgovca. Poslej se glasi vešna Prešernova pesni njej v čast, v njih se izraža pesnikov ponos in obup, radost in bole-st, borba z življenjem in u-sodo, pa tudi odpor proti sve-tu in dobi, ki ni razumela no-ve umetnosti. Prešeren govori sploh samo v pesmi. Od njega imamo le malo pisem in nika-kih spisov, v katerih bi govoril o svojih nazorih, ciljih in načrtih. Zato nam je tudi za-sadno življenje pesnikovo le malo znano. Prešeren živi sa-motno, podnevi dela v pisar-ni, zvečer poseja v družbi pri-jateljev — a v duši živi dru-go življenje, življenje pesnika, ki gleda v duhu veliki pohod človeštva in čuti v sebi dolž-nost "noč temno razjasnit", ki tane duha in "kregulja od-gnati, ki kljuje srce..." Za-veda se poslanstva pesnika, ki mora "v prsih nositi peko-či nebo" in razodevati svetu visoke cilje in ideale, da nbe-je praznoti življenja.

V občem obzorju našega do-mnevnega sveta je bila te vrste poezija nekaj nenavadnega in skoraj nerazumljivega. Dočim drugi sotrudniki "Čebelice" v skromnih verzih podajajo brezpomembne vsakdanjosti, doni Prešernova visoka pesem iz globljih srenj in razodeva največje čustva in najtanjše misli. O ljubezni nam je pe-la do tedaj le lirčna narod-na pesem, ki so jo zato smat-rali za pregrešno; v literatu-ri se ni govorilo o njej. Zato je to vrsto nove poezije mo-glo razumeti le ozek krog Prešer-novih prijateljev, velik del ja-vnosti je smatral žaljubljeno pesni za pohujšive in zape-ljive. Duhovniki janznisti, ki so skrbeli za pobožno in pon-žno slovestvo in čuvali nad je-ru moralo, niso odobraval "nove pišerije" in na obsojali

POSEBNE VŽIGALICE

Velika trdka za vžigalice dan deset milijonov takih vži-Diamond Match Company z-galica.

Nove vžigalice so podobne takem, kakor smo jih navajeni videti po kuhinjah. Tudi dela-ne so tako. Imajo pa posebno prevlak, katerega je vsa poseb-nost. Te vžigalice se lahko zmočijo, dene se jih lahko v-vodo za več ur. A ko jo vzam-krat gre vsa produkcija takih vžigalica za naše vojaštvo in sicer posebno na Pacifik, koder je po mnogih krajih tako mo-kro in vlažno, da se navadnih vžigalica sploh ne more rabiti. Tovarna rečene družbe, ki je v Oswego, N. Y., izdela vsak

dovo usodo so se rodile Prešernove pesni:

Solze 'z ljubezni so do tebe vtoče, iz domovinske so ljubezni lile. Skeleče misli, da Slovenec mile ne ljubi matere vanj upajoče, da tebe žame vneti ni mogoče, z bridkostjo so srce mi napolnile.

Želje rodile so prehrepence, da s tvojim moje bi ime slovele domače pesni m'lo se glaseče; želje, da zbudil bi slovenščino celo, da bi vrnil k nam se časi sreče, so moč jim dale rasti neveselo.

V vencu, ki ga je pesnik polo-žil na oktar svoje ljubezni, se nam razodeva vsa duševna borba pesnikova. Vendar čuti-mo, kako se v njem dviga pre-rok in glasnik naroda.

"Čebelica" je leta 1834 pre-nelaha izhajati. Domači spori so dosegli svoj višek, nasprot-niki so zmagovali. V te topke čase je posegla smrt s svojo roko: leta 1835 je umrl Čop v Savi. Kako globoko je zadel ta izguba Prešerna, se vidi iz posmrtnice v slovenščini in nemškem jeziku, v katerih je izlil vso svojo bolelost na grob svojega najboljšega prijatelja, s katerim je izgubilo tudi na-še slovestvo svojega "krmar-j", slovenstvo pa učenjaka, ki je pripravljal zanj nova dela. Poleg teh posmrtnice je posvetil Prešeren Čopu tudi svoje največje delo "Krst pri Savci", ki je izšlo leto na to. Tu opeva Prešeren boj pogan-skih Slovencev proti nasilne-mu pokristjanjevanju. Vodja paganov je mladi Črtomir.

Bojuje se najmlajši med junaki za vero staršev, lepo boginjo Živo, za Črte, za bogove nad oblaki.

Njegov dom je bil Ajdovski gradec v Bohinjski dolini. Od tam je prišel nekoč darovat na Blejski otok v pagansko svetilišče. Tu je bila svecenica šestnajstletna Bogomila. Med njima se vžame čista ljubezen in Črtomir prihaja vse leto na otok. In zopet zapoje bojni rog. Valjuna, korotanski voj-voda, je pripeljal novo krščen-sko vojsko čez Jezersko proti kranjskim paganom. Črtomir odhiti na čelu male čete proti njemu v boj. Bil se je junak-ko, toda pred premočje sovra-žnikov se mora umakniti in beži tja v Bohinj, v Bistriško dolino, v trdnjavo zidano na skalo sivo.

Zapre se v svoj Ajdovski gra-dec, Valjuna ga oblega in končno mora Črtomir priznati svoji četi, da nima več hrane; zato se hoče v burni noči pre-sekati skozi sovražne vrste in najti pot k svobodnim Slova-nom na vzhod, kajti:

Največ svetla otrokom sliši Slave tja bomo našli pot, kjer nje sinovi, so prosti vol'jo, vero in postave.

NOVA JUGOSLAVIJA USTVARJA ČUDEŽE...

V Trstu, kjer je fašizem gojil nasprotja med Slovenci in Italijani, raste v vojni proti fašizmu prijateljstvo med obema narodoma.

O tem nam priča, — piše "Slovenski Poročevalec" dne 16. januarja, — tudi št. 8 lista "Il nostro avvenire", glasila Gibanja pristašev Nove Jugos-lavije.

Mladina severnoprimskega okrožja je podarila za-stavo italijanske brigade Garibaldi v sestavi NOV. Ob tej priložnosti je list napisal: "S to gesto mladina ni pokazala samo svoje politične zrelosti, ampak zrelost vsega Sloven-skega Primorja. Slovenski nar-rod je pokazal, da se sicer spominja fašističnega prega-njanja, za katerega bodo morali krivci polagati račune, da pa zna ločiti od njih italijan-sko ljudstvo, ki se je dvgnilo v boj, da se jih osvobodi in o-pere svojo čast.

Ob tej predaji zastave, ki je bila 10. decembra, je borec brigade Garibaldi govoril pod-polkovnik Albin Jakopič: "Na-rodno Osvobodilna Vojska Ju-goslavije ne podi samo okupa-torja iz svoje domovine, temveč sprejema v svoje vrste tudi vse tujerodne borec za svobo-do: imamo ruske, češke, av-strijske, bolgarske, albanske, ogrske in številne italijanske odrede. Pripadati tej vojski, najslavnejši vseh partizanskih vojsk, najmočnejši, najaktivnejši in zato priznani od za-veznikov, je velika čast.

Tov. Julij Beltram, član Po-krajinskega Odbora za Sloven-sko Primorje, je poudaril sim-bolični značaj manifestacije. Italijanskim borec je dala zastavo prav tista slovenska mladina, kateri je fašistična Italija trgala in teptala zasta-vo, jo zatirala in raznarodova-la. Ta manifestacija je simbol in obljuba za bodočnost: pri-srčnost in odkritosrčnost med-sebojnih odnosov bo vladala v vsem našem življenju v Trstu in drugih italijanskih primor-skih središčih.

Z gungljem glasom je nato slovenska mladinka izročila za-stavo predstavnikom italijan-skih borec. Urednik lista "Il nostro avvenire" pa je dejal: "Današnja manifestacija potrjuje pravilnost poti, ki si jo je izbralo naše ljudstvo, ko se je odločilo za novo Jugoslavijo. Duh bratstva, ki vlada na da-našnji proslavi, potrjuje naše vero v novo državo."

V članku Problem tržaške u-niverze razpravlja dr. Auno o-tem, za tržaške Italijane tako perečem vprašanju. V pričako-vanju, da bo slavna Titova ar-mada osvobodila Trst, se po-javlja že 80 let odprto vpraša-nje tržaške univerze. Pred letom 1914 so Italijani v Trstu 50 let proslili za svojo univer-zo, ki jo jim je avstrijska vla-da vedno odklanjala. Vpraša-nje tržaške univerze je bilo eno izmed žarišč tržaškega ireduti-zma. Ko je leta 1918 Trst pri-padel Italiji, so Italijani rekli: "Konec bomo dobili svojo u-niverzo!" Toda niti takozvana

demokracija italijanska vlada do leta 1922, niti pozneje fašis-tična, nista dali Trstu univer-ze.

Trst mora imeti svojo po-polno italijansko univerzo! V Trst ne bodo pritekali samo študentje malih italijanskih manjšin iz Dalmacije, Reke, Istre, temveč tudi iz Furlanije in bližnje Benečije.

Časopis nadalje govori o ob-novitveni gorečnosti, ki vlada povsod po osvobojenem ozem-lju Jugoslavije. Do takih rezul-tatov je mogoče priti samo, če narod zavestno sodeluje s svojo oblastjo, pravi "Il no-stro avvenire". Če pokrajine gredo aktivno na delo, povsod vidiš delovne brigade, med-sebojno pomoč, nove delovne me-

Sladno nočnega viharja pla-nejo bojevniki iz trdnjave, a tudi Valjuna je mislil to noč napasti grad. Vnuame se boj, v katerem pade vsa Črtomiro-va četa in kristjenov "loži-voč od polovice". Bojišče kri-jejo padli junaki

Valjuna zastoj tam išče mlado lice njegaj, ki kriv moritve je velike. Drugo jutro stoji Črtomir obupan ob Bohinjskem jezern in prenišlja o svoji usodi. Vse je propadlo:

Na tleh leže slovenstva stebri stari, v domačih legah vtrjene postave, v deželi parski Tesel gospodari, ječe pod težkim jarmom sini Slave, le tujcem sreče svet se v Krajni žari, ponosno nos'jo ti po koncu glave.

Parski Tesel je bavarski vojvoda Tesilo, ki je s pomoč-jo Valjuna zavladal nad Slo-venci. Junak se bori sam s se-boj. Nikjer ni rešitve. Že po-sega po meču, a spomni se na Bogomilo. Kaj se je zgodilo z njo? Star abbič privesla po je-zeru. Ker pozna Črtomira, ga povabi v čoln, da ga prepelje v varnejši kraj. Črtomir ga prosi, naj odide na Bled in poišče Bogomilo. Drugi dan bo čakal pri slapu Savice "vese-le ali žalostne novice".

Slap drugo jutro na šumi v ušesa, junak prenišlja, kak bolj spodaj lena voda razgraja in vedlove stresa, kak do nebes leti nje jeze pena.

"Tak se zažene, se pozneje ustavi mladenič", Črtomir pri sebi pravi.

Ribič pripelje k njemu Bo-gomilo. Postala je med tem kristjanka. Spoznala je, da je le en Bog, Bog ljubezni, in le ena sreča "onstran grobu".

(Nadaljevanja na 4. str.)

HELP WANTED :: MOŠKO DELO ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

YOUNG MAN TO ASSIST IN SHIPPING DEPART-MENT 40 hour week, \$25 per week. Steady work; an opportunity for advancement. Apply: MAL NEWBERG CO., 25 W. 33rd ST., N. Y. C. (78-81)

POZOR MOŠKI! MIZARJI IZURJENI MOŽJE ZA STROJE in PORTER 52 dni na teden, 1 1/2 za noč. Stalna služba za pravo mošje. Vprašajte: PETER A. ZUCCHI 342 E. 92nd ST., N. Y. C. (2nd floor) (78-84)

BEAUTICIAN EXPERIENCED ALL AROUND OPERATOR WANTED Mondays off. Dobra plača. Prijetno delovno razmere. MURIEL PETERS 3672 AMBOY ROAD, GREAT KILLS, STATEN ISLAND HO 6-1716 (78-80)

The ALASKA RAILROAD U. S. DEPT. OF INTERIOR POTREBUJE MOŠKE ZA "ESSENTIAL" SLUŽBOVANJE SECTION LABORERS (NE IZURJENI) DOBRA PLAČILNA LESTVICA PODPISATI JE TREBA 1-LETNI KONTRAKT Državna služba 26-dnevno plačanih letnih počitnic in 15 dni plačano bolni-ske odsotnosti. Pokojnine. Prosta vož-nja. — Stanovanje je možno dobiti. U. S. EMPLOYMENT SERVICE OF W. M. C. 87 MADISON AVE. (28th ST.) Street Floor New York City (78-80)

MIZAR LAYOUT MAN, ROČNO IN STROJ-NO DELO, NA MODERNEM POHI-STVU. — Stalno. Izvrstna priložnost. ERNEST O. PARENT N. Y. C. Phone: AL 4-1037 (76-82)

MOŽ, KI SE KAZUJE NA POPRAVILA TOVARNISKIH STROJEV CELI ALI DELNI ČAS Oglasite se po 11. uri zjutraj. JACOBSON 2 BOND STREET N. Y. C. (76-82)

KROJAČI IZDELOVALCI SUKNJIČEV za FINE "CUSTOM" DELO EDWARD WEINBERG INCORP. 11 JOHN ST. N. Y. C.

KROJAČ IZVEŽBAN NA MOŠKE SUKNJIČE IN OBLEKE ZA FINE "CUSTOM" KROJAČNICO Stalno delo in dobra plača. Vprašajte: KEN 503 FIFTH AVE., N. Y. C. MU 2-2064

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK Kujilica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenščini) Cena 50 centov Dobite pri Kujigarovi Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

tode. Take gorečnosti sta zmo-zna samo svobodni narod, ki je dosegel to, za kar se je bo-ril in ljudska oblast, ki uživa zaupanje maožie.

NKOJ je dekretiral 150% povišanje plač. Dekret pover-ještva za finance dokazuje, da bodo v novi Jugoslaviji u-postevane koristi delovnega ljudstva in da bo onogočena človeka dostojna eksistenca vsem, ki aktivno sodelujejo pri obnovi.

Eden najboljši znakov trd-nosti oblasti je dobra valuta. Bon slovenskega narodno osvo-bodilnega sveta je bil v začet-ku enakovreden z liro. Danes pa po Slovenskem Primorju dobiš zanj trikrat toliko kot za liro.

Ves list "Il nostro avveni-re" izraža obendovanje do no-ve Jugoslavije. Novo prijatelj-stvo med Italijani v primor-skih mestih in Slovenci je eden izmed sadov naše borbe, na ka-tereza smo lahko ponosni. —

HELP WANTED :: MOŠKO DELO ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

YOUNG MAN TO ASSIST IN SHIPPING DEPART-MENT 40 hour week, \$25 per week. Steady work; an opportunity for advancement. Apply: MAL NEWBERG CO., 25 W. 33rd ST., N. Y. C. (78-81)

POZOR MOŠKI! MIZARJI IZURJENI MOŽJE ZA STROJE in PORTER 52 dni na teden, 1 1/2 za noč. Stalna služba za pravo mošje. Vprašajte: PETER A. ZUCCHI 342 E. 92nd ST., N. Y. C. (2nd floor) (78-84)

BEAUTICIAN EXPERIENCED ALL AROUND OPERATOR WANTED Mondays off. Dobra plača. Prijetno delovno razmere. MURIEL PETERS 3672 AMBOY ROAD, GREAT KILLS, STATEN ISLAND HO 6-1716 (78-80)

The ALASKA RAILROAD U. S. DEPT. OF INTERIOR POTREBUJE MOŠKE ZA "ESSENTIAL" SLUŽBOVANJE SECTION LABORERS (NE IZURJENI) DOBRA PLAČILNA LESTVICA PODPISATI JE TREBA 1-LETNI KONTRAKT Državna služba 26-dnevno plačanih letnih počitnic in 15 dni plačano bolni-ske odsotnosti. Pokojnine. Prosta vož-nja. — Stanovanje je možno dobiti. U. S. EMPLOYMENT SERVICE OF W. M. C. 87 MADISON AVE. (28th ST.) Street Floor New York City (78-80)

MIZAR LAYOUT MAN, ROČNO IN STROJ-NO DELO, NA MODERNEM POHI-STVU. — Stalno. Izvrstna priložnost. ERNEST O. PARENT N. Y. C. Phone: AL 4-1037 (76-82)

MOŽ, KI SE KAZUJE NA POPRAVILA TOVARNISKIH STROJEV CELI ALI DELNI ČAS Oglasite se po 11. uri zjutraj. JACOBSON 2 BOND STREET N. Y. C. (76-82)

KROJAČI IZDELOVALCI SUKNJIČEV za FINE "CUSTOM" DELO EDWARD WEINBERG INCORP. 11 JOHN ST. N. Y. C.

KROJAČ IZVEŽBAN NA MOŠKE SUKNJIČE IN OBLEKE ZA FINE "CUSTOM" KROJAČNICO Stalno delo in dobra plača. Vprašajte: KEN 503 FIFTH AVE., N. Y. C. MU 2-2064

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK Kujilica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenščini) Cena 50 centov Dobite pri Kujigarovi Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

HELP WANTED :: MOŠKO DELO ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

YOUNG MAN TO ASSIST IN SHIPPING DEPART-MENT 40 hour week, \$25 per week. Steady work; an opportunity for advancement. Apply: MAL NEWBERG CO., 25 W. 33rd ST., N. Y. C. (78-81)

POZOR MOŠKI! MIZARJI IZURJENI MOŽJE ZA STROJE in PORTER 52 dni na teden, 1 1/2 za noč. Stalna služba za pravo mošje. Vprašajte: PETER A. ZUCCHI 342 E. 92nd ST., N. Y. C. (2nd floor) (78-84)

BEAUTICIAN EXPERIENCED ALL AROUND OPERATOR WANTED Mondays off. Dobra plača. Prijetno delovno razmere. MURIEL PETERS 3672 AMBOY ROAD, GREAT KILLS, STATEN ISLAND HO 6-1716 (78-80)

The ALASKA RAILROAD U. S. DEPT. OF INTERIOR POTREBUJE MOŠKE ZA "ESSENTIAL" SLUŽBOVANJE SECTION LABORERS (NE IZURJENI) DOBRA PLAČILNA LESTVICA PODPISATI JE TREBA 1-LETNI KONTRAKT Državna služba 26-dnevno plačanih letnih počitnic in 15 dni plačano bolni-ske odsotnosti. Pokojnine. Prosta vož-nja. — Stanovanje je možno dobiti. U. S. EMPLOYMENT SERVICE OF W. M. C. 87 MADISON AVE. (28th ST.) Street Floor New York City (78-80)

MIZAR LAYOUT MAN, ROČNO IN STROJ-NO DELO, NA MODERNEM POHI-STVU. — Stalno. Izvrstna priložnost. ERNEST O. PARENT N. Y. C. Phone: AL 4-1037 (76-82)

MOŽ, KI SE KAZUJE NA POPRAVILA TOVARNISKIH STROJEV CELI ALI DELNI ČAS Oglasite se po 11. uri zjutraj. JACOBSON 2 BOND STREET N. Y. C. (76-82)

KROJAČI IZDELOVALCI SUKNJIČEV za FINE "CUSTOM" DELO EDWARD WEINBERG INCORP. 11 JOHN ST. N. Y. C.

KROJAČ IZVEŽBAN NA MOŠKE SUKNJIČE IN OBLEKE ZA FINE "CUSTOM" KROJAČNICO Stalno delo in dobra plača. Vprašajte: KEN 503 FIFTH AVE., N. Y. C. MU 2-2064

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK Kujilica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenščini) Cena 50 centov Dobite pri Kujigarovi Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

POZOR, MOŠKI! PRILOŽNOST! IZURJENI METAL MEN (Body and Fender) Potem tudi PIVOVRSTNI MEHANIČI 5 dni na teden, 1 1/2 po 40 ur. Mnogo nadurnega. Stalno delo za pravo mošje. Začetni vnos potojno bodolnost. JACK'S AUTO REPAIRS 1736 Pacific St., Brooklyn, N. Y. (75-81)

MOŠKI in POMOČNIKI ZA VOJNO TOVARNO

Izurjenost ni potrebna Dobra plača — Stalno delo ČAS IN POL ZA NADURNO W. M. C. ZAHTEVE MOTT PROCESSING CO. 1333 AVERY AVE., FLUSHING, Long Island (Delavstvo za vožnjo z busom ali subwayem.) (74-80)

Engine Lathe & Turret Lathe Operators "ESSENTIAL" STALNO DELO in DOBRA PLAČA Potem tudi 1 1/2 za nadurno. 45-65 — 106th ST. CORONA, LONG ISLAND Phone: HA 6-6182 (74-80)

CARPENTERS and NAILERS \$1.15 na uro 57 UR MINIMALNE TEDEN ČAS IN POL PREKO 40 UR STALNO DELO — DOBRA PLAČA POVOJNO PRILOŽNOST! ROME LUMBER 310 Richardson Street Brooklyn, N. Y. (74-80)

POTREBUJE SE MOŠKE ZA SPLOŠNO DELO V TOVARNI Izvežbanost ni potrebna. PRIJLIKA ZA NAČITI DOBRO PLAČANO OBRT. — DOBRA PLAČA. POVOJNO PRILOŽNOST! Stalno delo — Dober zaslužek! W. M. C. odredbe vpoštevane. Supreme Mast Products 52-55 — 74th ST., MASPETH, L. I. (8th Ave. subway to Newton and Grand Streets; then trolley to 74th St. (one block) 72-79

HELP WANTED MOŠKO in ŽENSKO DELO (Male and Female) PRESSERS on "STREET DRESSES" STALNO DELO — DOBRA PLAČA LEPA SVETLA DELAVNICA Vprašajte: ANSAL DRESS CORP. 229 GLEASON AVE., BRONX, N. Y. — Phone UN 3-4876 (77-83)

MOŠKI ŽENSKO ZNANJE O ŠIVALNEM STROJU NAČITI ŠIVATI MOŠKE HLAČE HUDES 315 CHRISTOPHER AVE BROOKLYN (3rd floor) — DU 6-5085 (75-78)

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORN ORGANIZACIJA v AMERIKI. Posluje že 51. leto

Članstvo 39,150 Premoženje \$5,500,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če hočete dobro sobi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, pe-šeni in nadsevalentni podporni organizaciji, KRANJSKO SLOVEN-SKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavarujete za smrtino, razne polkočbe, operacije, proti boleznim in ostnategosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 66. leta; stroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate so-danje dobo od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če te nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporna organizacije, po-trudi se in pristopi takaj.

Za poljanila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD 351-353 Mo. Chicago Street, Joliet, Illinois

SVOBODA SE BLIŽA — NAROD POTREBUJE POMOČ!

Zbirajmo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše-ga pri vsaki biši, da jim bomo poslali.

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na: V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na 665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa: WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT 161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

POVEST IZ DNI TRPLJENJA IN NAD

Spisal: VLADIMIR LEVSTIK

(10)

Gadje solze ji kapljajo v roko. To je trenotje brez imena; kar živi, ni bilo enakega, nikoli več se ne vrne. In gospe ne ve, kaj dela. Izpozabi se, oberoč stisne Jožo za glavo, vzdigne jo k sebi, poljubi ga v sredo čela, prav med oči.

Tako čudo se ji zazdi to dejanje, da strahoma sune fanta od sebe...

Vrata so se zaprla, odbrenketala je sablja po produ; sivea prhata, voz drdra, in gadje vriskajo, da bi žalost zaspala.

Stoj, Joža, stoj! Bela postava teče z Goljotovega, še enkrat te hoče videti; ozri se, minuto počakaj, le eno še... Ne slišiš, Jela te kliče! O da jo vidiš, kako lovi vriske iz dalje ter išče med njimi tvoj glas... Zakaj ne počakaš! Svoje vroče srce bi vrgla tvojim konjem pod kopita! Ne dojde jih. Burja vije za tabo; ne burja, tvoje dekle sloni pod jablano in joče...

Joža ne sliši; ali vrisk zamre na gadjih ustnicah in roka se skrči ob srcu, kjer čuva pramen njenih črnih las.

VI.

Komaj dnevi so minili, toda zelezen prst je črtal na severu in jugu, na vzhodu in zahodu: rdeča meja loči dvoje svetov.

Kastela stoji z Janezom na griču za hišo; sive oči ji merijo obzorje, misel ves daljnji svet. Solze je zdavnaj obrisala, moči povežala v trden snop; čelo ji sili naprej, roke se gibljejo široko, drzna guba deli obrvi; vdova čuti nevidnega sovražnika in si ne da skočiti za vrat. Četrto stoletja ni šlo za življenje in smrt; zdaj stoji drugače nego takrat. Ona že ve, da je Bog in zlodej ne zmoreda, ne, nikoli! Volja sega na drugi konec sveta, in mati veruje vanjo, saj ni le njena volja: to je duša zemlje, katero je ona vzdrnila.

"Taksen pokoj naokoli," govori Janez kakor iz sanj. "Čudna je misel, da streljajo tam s kanoni."

"Dobro se čuje," pravi Kastelka; ona ne laže!

"Streljanje, mati? Zdi se vam! Komaj vročino slišim peti."

"Sam Bog ne pomni takega; na gosto, kakor pesek z voza. Ti mladič, ne slišiš, ali mati čuje, in zemlja."

"Zemlja?" Gad se odmakne, da bi ji bolje videl v obraz.

"Zemlja," ponavlja vdova, mirno, kot bi knji go brala. "Po zemlji prija. Misli, si, da te zbode trn v peto: mari ne čutiš povsod, v glavi in v srcu? In to je bujše od trdnja; misli, da nje ne boli?"

"Koga?"

"Zemlje... Sinoči mi je bilo, kakor bi govorila pod menoj in mi tožila. Kastelka, pravi, sam hudič jih je dal; premisli, kaj delajo! Vso kožo mi slečejo, ves belo mrtvih je v meni. Strah me je pravi, kadar spite ljudje..."

"To vam je odleglo, ko ste se zbudili!"

"Zakaj? Saj jih slišim, podnevi, ponoči... Toda vse krogle leta mimo Jože in Toneta. Ne upajo si; ne smejo."

"Kdo jim ne da?"

"Zemlja; ona ju varuje."

Široko strni Janez materi v obraz; ali se ji meša?

Vdova gleda bistreje ko kdaj.

"Enkrat se mi je v sanjah vrag prikazal. Pomni, mi pravi, dobro zapomni, Kastelka: Bog se ne bo ravsval zate z menoj! Pozabila si ga, zapisala si dušo zemlji, da ti služi; paradiž si prodala prsti za svoje bogastvo in svoje otroke. Na zadnjo uro se vidi, stara! In meni se je zdelo, da odgovarjam: Pridi, zlodej, kar pridi! Samo da ohranim gade in grunt, drugo mi je deveta briga: kar držim, ne izpustim, če me

tudi vzameš po smrti."

"Nu, mati, braniti svoje ni greh, zasluga je!" meni Janez, ali sveta groza mu lije v kosti.

"Braniti svoje ni greh, toda greh je misliti na več. Zemlja je pokazala, da me hoče imeti zase — kadar sem se obrnila k drugemu, je bilo zlo. Še vas gadov sem se bala dotekniti, prav do zadnjega me je bilo strah."

"Tudi tako ste bili dobri za nas; kar smo, ste vi dali!"

"Zdaj pravim: motiš se, za to ne more biti kazni. Tudi ona ima rada žito, ki raste iz nje, in vendar ji sonce ne neha sijati."

"Ne, mati, za to je ni kazni; zemlja hoče, da bodi srečno, kar diha na nji."

"Kosček zasluge prinese vsak na oni svet," ugriblje vdova. "Za moje grehe ste vi leško boljše ljudje; in Bog mi vstje, da bi bili drugače cigani. Malokdo si zasluži nebesa brez krulha in strebe: naša se je majala komaj par let, pa moram zato prekinjati do grob. In zdaj povej, Benjamin, kam hočeš jeseni?"

"Nikamor, mati, dokler se ne zvedri. V burji je dobro sedeti na svojem."

"Doma ostanem?"

"Pri vas." Toplo ji pogleda v lice. "Tehtal se bom, delal, pazil v svet in poslušal zemljo, kaj pripoveduje."

"Poslušaj; ali potem ji gospodari, da jo boš prav razumel."

Komaj skrije zmagoslaven smehlaj; gruda je mogočna ljuba, in kdor jo enkrat objame, ga več ne izpusti.

"Posli!" ga stavi opoldne pred družino. "Dokler se Joža ne vrne, je on zraven mene vaš gospodar. Kar zapove, je moja volja, kar objubi, moj dolg; njegova beseda je moja!"

Srečno gleda Janez in rdi kakor mladi kralj, ki prvič čuti krono na čelu.

Mati sliši topove na meji, le volka ne, ki tuli blizu.

Ne vojna, poslednji dan je ta; ves svet zdaj sklepe računa. Ni je ljubezni, ki bi ne upala, ni ga sovraštva, ki ne bi dvigalo noža ta čas. Kdo je suženj, pa ne čaka svobode? Kateri trinog ne knje novih spon? Sleheru pohlep izteza roko; čuj in strazi, zemlja dedov, strni se tesno, poldrugi naš milijon! Prilajše in Judež hočeta dopolniti desetstoletno delo, pečat je urezan tvojemu poginju. Zdaj govori sila, in tvoja je majhna; greh vlada svetu, in ti si bil pravičen; v uho sodnika siče laž — kar močni rad verjame, je resnica!

Jud-premogar se brati z jaro sodro; trški pisarji, stacunarji in pitani oštirji s tirolskimi klobuki stikajo glave in šušljajo, poglede zamaknjene v sliko te lepe zemlje: daleč drže bele ceste, ob cestah se ziblje drevje, na drevju mrtvaško sadje — najboljši rodu, ki se ni dal ubiti... Osirota čreda molji gamzov šop; nežna deca joka v tuji šoli, poje po taktu lehrerjeve palice pesem zmage nad svetinjo svojih mater.

Tako se menijo, ko teče zanje naša dobra kri. Maščevanje piše črna pisma; ne pomniš nič sovražnikov, Kastelka? Komu si tresla pest? Koga vzame satan prvega? Petindvajset let je zdaj temu; ali Petschnig ni pozabil. Herr Petschnik udari gada, ko tebi nič ne more; on kaznuje otroke in otrok otroke, kakor Gospod, bog vojskanih trum. Čez štirinajst dni bom sam verjel; pogladi si trehuh in se napilne, zaslugo razmazano po vsem obličju.

Od polдне do poklne je bil Janez gospodar; k obedu prirožljata dva žandarja s komisarjem. Vdovi pade žlica iz rok; gad jih gleda, čudo kakor mirno:

"Koga iščete?"

"Janeza Kastelca!" ropoče stražmešter; danes mu štrle brki naravnost pod oči.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Državne pivovarne

Nikdo drugi kakor naše lastne Združene države bodo začele z varenjem piva. In sicer: v Evropi. Naša armada je željna in vedno bolj povprašuje po pivu. Iz Amerike se ga pošlje le nekaj malega, ker ni prostora. Evropsko pivo pa v današnjih časih ni dobro, ker nimajo materijala.

Amerika je poslala v Evropo posebnega strokovnjaka, Jacka Shakhana, ki je predsednik znane pivovarne Pabst. Ta je našel veliko pivovarn, ki so čisto malo ali nič poškodovane v ti vojni. Jih je na razpolago polno v Franciji, Belgiji in Nemčiji. Treba bo tukaj in tam nekaj malega popraviti, pa bo piva dovolj.

Vlada je že poslala ves potreben materijal v Evropo. To pomenja, da je odšlo tudi gotovo število strokovnjakov in kemistov, ki bodo nadzorovali delo. V dobrem mesecu bodo že začeli razpošiljati sodečke. Varili bodo na dan 4500 sodečkov, kar bi pomenjalo v steklenicah kak poldrugi milijon.

Naša armada zelo obraja ameriško pivo. Torej ga bodo delali natančno po tistih receptih, kakor tukaj v Ameriki.

V Evropi je posebna težava s pivom potem, ko je že gotovo. Imajo jako malo steklenic na razpolago. Tudi trakovni. Zato bodo najprej započeli s tistimi tovarnami, katere so blizu fronte.

Torej: naša armada hoče pivo. Če bi ga ne zahtevala tako odločno, bi gotovo ne šla naša vlada v ta posel. Medtem se pa godi v Ameriki nova suhaška gonja. Ta gonja je tako velika in tako nevarna, da je do danes posušila dobro tretjino Amerike.

Dela pa tako, da posuši otokraj za okrajem. Torej mesto nacionalne prohibicije, imamo krajevno. Posledice so seveda iste. Kakor med prvo svetovno vojno, tako izkušajo zdaj vtihotapiti nekaj, kar bo še bolj gotovo rodilo slabše posledice, kakor prva prohibicija.

VODNIKI IN PREROKI

(Nadaljevanje z 3. strani.)

ki je večna. Prosi Ōrtomira, naj sprejme tudi on to novo vero. Pesnik nam slika duševno borbo prenanaganega junaka. Ōrtomir se vda. Pristopi k slapu Savice, da ga ruhovnik krsti. Poslovni se od Bogomile in odide v Oglej, da služi Bogu ljubezni.

"Krst" je krasno pesniško delo, ki v svitu zgodovine razkriva našo narodno borbo in v usodi glavnega junaka razodeva pesnikovo dušo. V njem se izraža duh za svobodo borbe za slovenstvo, ki se ukloni v veri na "onstransko sroč". Po "Krstu" nastane premor v Prešernovem pesniškem delu. Šele par let pozneje se vzpne zopet pesnikov duh v družbi zvestega prijatelja Andreja Smoleta, ki je podpiral z denarjem in zbirkami naše kulturno delo; hotel je izdajati slovenski list in knjige, oživiti slovensko gledališče — a nagla smrt je leta 1840 uničila njegove načrte.

Prešeren mu je posvetil posmrtnico, v kateri govori o žalostni usodi domovne, "kateri zdaj grob ima komaj za nas". Tako živi pesnik čimdalje bolj osamljen, v njegovih prsih umira pesem, ki je tako čvrsto razsvetila temne čase.

Leta 1844 zapoje svojo labodjo pesem: "Zdravljico".

To je Prešernova oporoka. Napiva največ svoji domovini:

Bog našo nam deželo, Bog živi ves slovenski svet!

Napiva slovanstvu in pozdravlja:

bnute vse, kar nas je sinov sloveče matere.

Želi, da bi se združili vsi v slogi:

da oblast in z njo čast obitnost bodo naša last.

Želi svobode vsem zatiranim narodom:

Zive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat' dan...

Bratoljubje naj vlada med svobodnimi narodi, da rojak prost bo vsak ne vrag, le sosed bo mejak.

Leta 1846 odide Prešeren v Kranj in se posveti advokaturji. Tu prečvi svoj zahtja leta. Leta 1847 izhdejo njegove "Poezije".

Samo eno knjigo je dal Prešeren slovenskemu slovanstvu, a ta je dat resničnega, velikega pesnika, je solnce, ki se v njem zreaki kulturna njiva slovenska. Opravičeno je zapisal Stritar o nji: "Ko bi se sklicali narodi pred sodnji stol, naj se izkažejo, kako so gospodari z izročeni talenti, smel bi se mali slovenski narod brez strahu pokazati med drugimi narodi z drobnimi bukvicami, katerim se pravi: 'Prešernove poezije'".

RACIJSKI KOLEDAR

za teden od 16. do 22. aprila.

Konservirane jestvine:

v kantah ali pa tudi v steklenkah, kakor sadje, sočivje, omake ali sokovi, tomati, cat-sup in chili-omake: Modre znamke C2 do vstevši X2. Samo modre znamke se lahko vpotrebijo za imenovane jestvine. Modre znamke C2 do vstevši G2 postanejo neveljavne 28. aprila; modre znamke H2 do vstevši M2 postanejo neveljavne dne 2. junija; modre znamke N2 do vstevši S2, postanejo neveljavne dne 30. junija in modre znamke T2 do vstevši X2 postanejo neveljavne 31. julija. Vsaka modra znamka vredi 10 točk.

Meso in maščobe:

Naslednje vrste mesa, sveže ali pa kuhano, nasoljeno ali pa tudi okajeno imajo vrednost po točkah: vse vrste govedine kakovosti AA, A in B; jagnjetina za pečenko, steake in odrezke; kakovosti AA, A in B; telatina za odrezke in steake; svinjetina, stegna, plečeta, zatički, nasoljena slanina, tudi

surovo maslo, mast, olje za solati in kuhno, sir, ribe v kantah, ter mleko in meso prirejeno v kantah.

Le rudeče znamke se rabijo pri nakupovanju mesa, masti, maščobe, itd. Rudeče znamke T5 do vstevši Z5; tudi A2 do vstevši P2, so sedaj veljavne. Rudeče znamke T5 do vstevši X5 postanejo neveljavne dne 28. aprila; rudeče znamke Y5 in Z5 ter A2 do vstevši D2 postanejo neveljavne 2. junija; rudeče znamke E2 do vstevši J2, postanejo neveljavne dne 30. junija, in rudeče znamke K2 do vstevši P2, postanejo neveljavne 31. julija. Vsaka znamka vredi deset točk. Razveljavljanje je veljavno le za odjemake.

Sladkor:

Sladkorna znamka 35 postala je veljavna 1. februarja za pet funtov sladkorja; to je jedina veljavna znamka za nabavo sladkorja. V veljavi ostane do vstevši 2. junija. Pred 1. majem se ne uveljavi kaka nadaljna znamka za sladkor.

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

DEKLETA! ŽENE! ROLLERS and TWISTERS

LAHKO TOVARNIŠKO DELO PRIJETNE DELAVSKE RAZMERE DOBRA PLAČA!

ALEX CARAN & CO. 1697 PARK AVE., (corner 119th St.) N. Y. C. (78-84)

STENOGRAPHER

EXPERIENCED — 5 1/2 DAYS PLEASANT WORKING CONDITIONS

A. A. Nahman Org. 82 Beaver St. N. Y. C. (75-81)

CLEANERS — FLOORGIRLS

NA BOLJŠE VRSTE DRESSES Tudi DRAPERS Izurjenost ima prednost, ampak ni bistveno potrebna. Izvrstna prilžnost za voljno začelnico. Vprašajte: TRUE JOY FROCKS 361 W. 36th St., 8th floor, N. Y. C. (73-79)

WIGMAKERS & VENTILATORS

GOOD OPPORTUNITY Apply: ZAUDER BROS. 115 WEST 47th ST., N. Y. C. (75-81)

POZOR DEKLETA! in ŽENSKO!

Delajte v lastni sosesini LAHKA PRODAJA V VELIKI TRGOVINI S S A D J E M

6 DNI NA TEDEN DOBRA PLAČA STALNO DELO

PRIJETNE DELAVSKE RAZMERE SAV-MOR-FOOD-MARKET 2641 BROADWAY (Corner 100th St.) N. Y. C. (73-79)

ŽENE! IZURJENE NA "BLOUSES" — "SLACKS"

Section Delo Potem tudi FLOOR GIRLS Stalno delo, dobra plačina. Vprašajte: 442 E. 160th STREET BRONX, N. Y. (75-81)

GIRLS! Light factory work

STEADY WORK, GOOD PAY, plus OVERTIME — ADVANCEMENT Pleasant working conditions. GENERAL PAPER GOODS MFG. CO. 235 — 39th ST., BROOKLYN (77-79)

ŽENE! IZURJENE ZA DELATI NA "FULL-PIQUE"

STROJU ZA USNENE ROKAVICE brez "QUICKS" Vprašajte: MR. ROTH MEYERS MAKE INC. 1 PARK AVENUE N. Y. C. (77-83)

HIŠNA DELAVKA

DEKLE ali ŽENA 5 DOPOLNE TEDENO ali 2 1/2 DNI TEDENSKO DOBRA PRILOŽNOST Phone: ES 5-5006 (77-79)

OPERATORS — FINISHERS ON GIRLS' COATS

DOBRA PLAČA STALNO Prijetna svetla delavnica WESTPORT SPORTSWEAR 1817 PITKIN AVENUE BROOKLYN, N. Y. (77-79)

ŽENE! NA "STREET DRESSES"

DOBRA PLAČA — STALNO SVETLA DELAVNICA PRIJETNA OKOLICA Vprašajte: ACE DRESS CO. 2105 HUGHES AVE., BRONX, N. Y. (77-79)

OPERATOR on STREET DRESSES

potem tudi FLOOR GIRLS Nekaj znanje na "Special Machine" 5 DNI — STALNO Lepa svetla delavnica Vprašajte: ANNAL DRESS CORP. 223 GLEASON AVE., BRONX, N. Y. — Tel. UN 3-4976 (77-83)

HIŠNA DELAVKA

za ZDRAVNIKOV APARTMENT in URAD; Izborom dom — Dobra prilžnost. — 3 večere proste v tednu. Izvrstna plačina. (Dom blizu kopališča pri morju) PHONE DE 2-3442 (75-81)

WOMEN — GIRLS

Experienced SPANGLERS — Also CROCHET BEADERS — \$1. — and up guaranteed — To do work on premises — 1 1/2 pay for overtime after 35 hours. Steady. — BAMBOLA EMBROIDERY, 101 W. 38th St., N. Y. (73-79)

DEKLETA! ŽENE! BULLION EMBROIDERERS

(VEZENJE Z ZLATO NITJO) — in tudi — UČENKE IŠČE DOLGO USTANOVljena TVRDKA 5 1/2 DNI Čas in 1/2 za preko 40 ur. DELO OD KOSA Prijetne Delavske Razmere NAJVIŠJE PLAČE Izvrstna Po-voljna Bodočnost. IZUČITE SE DOBRO PLAČANO OBRT ZA MIROVNI ČAS E. D. BROWN CO. 419 FOURTH AVE., N. Y. C. (70-82)

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

DEKLETA! ŽENE! ROLLERS and TWISTERS

LAHKO TOVARNIŠKO DELO PRIJETNE DELAVSKE RAZMERE DOBRA PLAČA!

ALEX CARAN & CO. 1697 PARK AVE., (corner 119th St.) N. Y. C. (78-84)

STENOGRAPHER

EXPERIENCED — 5 1/2 DAYS PLEASANT WORKING CONDITIONS

A. A. Nahman Org. 82 Beaver St. N. Y. C. (75-81)

CLEANERS — FLOORGIRLS

NA BOLJŠE VRSTE DRESSES Tudi DRAPERS Izurjenost ima prednost, ampak ni bistveno potrebna. Izvrstna prilžnost za voljno začelnico. Vprašajte: TRUE JOY FROCKS 361 W. 36th St., 8th floor, N. Y. C. (73-79)

WIGMAKERS & VENTILATORS

GOOD OPPORTUNITY Apply: ZAUDER BROS. 115 WEST 47th ST., N. Y. C. (75-81)

POZOR DEKLETA! in ŽENSKO!

Delajte v lastni sosesini LAHKA PRODAJA V VELIKI TRGOVINI S S A D J E M

6 DNI NA TEDEN DOBRA PLAČA STALNO DELO

PRIJETNE DELAVSKE RAZMERE SAV-MOR-FOOD-MARKET 2641 BROADWAY (Corner 100th St.) N. Y. C. (73-79)

ŽENE! IZURJENE NA "BLOUSES" — "SLACKS"

Section Delo Potem tudi FLOOR GIRLS Stalno delo, dobra plačina. Vprašajte: 442 E. 160th STREET BRONX, N. Y. (75-81)

GIRLS! Light factory work

STEADY WORK, GOOD PAY, plus OVERTIME — ADVANCEMENT Pleasant working conditions. GENERAL PAPER GOODS MFG. CO. 235 — 39th ST., BROOKLYN (77-79)

ŽENE! IZURJENE ZA DELATI NA "FULL-PIQUE"

STROJU ZA USNENE ROKAVICE brez "QUICKS" Vprašajte: MR. ROTH MEYERS MAKE INC. 1 PARK AVENUE N. Y. C. (77-83)

HIŠNA DELAVKA

DEKLE ali ŽENA 5 DOPOLNE TEDENO ali 2 1/2 DNI TEDENSKO DOBRA PRILOŽNOST Phone: ES 5-5006 (77-79)

OPERATORS — FINISHERS ON GIRLS' COATS

DOBRA PLAČA STALNO Prijetna svetla delavnica WESTPORT SPORTSWEAR 1817 PITKIN AVENUE BROOKLYN, N. Y. (77-79)

ŽENE! NA "STREET DRESSES"

DOBRA PLAČA — STALNO SVETLA DELAVNICA PRIJETNA OKOLICA Vprašajte: ACE DRESS CO. 2105 HUGHES AVE., BRONX, N. Y. (77-79)

OPERATOR on STREET DRESSES

potem tudi FLOOR GIRLS Nekaj znanje na "Special Machine" 5 DNI — STALNO Lepa svetla delavnica Vprašajte: ANNAL DRESS CORP. 223 GLEASON AVE., BRONX, N. Y. — Tel. UN 3-4976 (77-83)

HIŠNA DELAVKA

za ZDRAVNIKOV APARTMENT in URAD; Izborom dom — Dobra prilžnost. — 3 večere proste v tednu. Izvrstna plačina. (Dom blizu kopališča pri morju) PHONE DE 2-3442 (75-81)

WOMEN — GIRLS

Experienced SPANGLERS — Also CROCHET BEADERS — \$1. — and up guaranteed — To do work on premises — 1 1/2 pay for overtime after 35 hours. Steady. — BAMBOLA EMBROIDERY, 101 W. 38th St., N. Y. (73-79)

DEKLETA! ŽENE! BULLION EMBROIDERERS

(VEZENJE Z ZLATO NITJO)